

NOTATKA

9. posiedzenie Grupy roboczej ds. wdrażania programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki – 26 listopada 2025 r., godz. 10:00 – 12:30, spotkanie online

26 listopada 2025 r. odbyło się 9. posiedzenie Grupy roboczej ds. wdrażania programu Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (dalej: **Grupa**). Posiedzenie otworzyła **Pani Marta Mioduszevska, Przewodnicząca Grupy, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFIPR**. W posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele Instytucji Zarządzającej FENG (dalej: **IZ FENG**) oraz podmiotów zasiadających w składzie Grupy (lista osób biorących udział w posiedzeniu stanowi załącznik nr 1 do Notatki). Agenda posiedzenia zawierała poniższe punkty:

- prezentację i dyskusję nad zmianami kryteriów wyboru projektów dla działania „Ścieżka SMART” – II etap oceny,
- sprawy różne, podsumowanie i zakończenie spotkania.

1. Zmiana kryteriów w działaniu 01.01 FENG „Ścieżka SMART” – II etap oceny

Pan Tomasz Modzolewski, p.o. Dyrektora Departamentu Wdrożeń Innowacji w Przedsiębiorstwach, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (dalej: PARP) przedstawił prezentację na temat propozycji zmian kryteriów w II etapie oceny „Ścieżki SMART”.

Pan Łukasz Kościjańczuk, Business Centre Club:

- zaapelował, aby podczas spotkań Grupy skupić się na podsumowaniu zmian w kryteriach i nie prezentować wszystkich kryteriów;
- w jego opinii proponowane kryteria oceny projektów nadal mają charakter 0-1, mimo pozornego wprowadzenia punktacji, ponieważ spełnienie wszystkich wymagań jest warunkiem koniecznym do uzyskania dodatkowych punktów. W efekcie rewizja brzmienia kryteriów nie zmienia sposobu oceny – drobne błędy wciąż mogą wykluczyć projekt z dalszej oceny;

Pani Marta Winiarska, Prezes Zarządu Polskiego Związku Innowacyjnych Firm Biotechnologii Medycznej BioInMed, Pracodawcy RP:

- wskazała, że przekazane przez nią uwagi do IZ FENG nie są obserwacjami jedynie sektora biotechnologii medycznej. W jej opinii w „Ścieżce SMART” brakuje skoncentrowania na innowacjach potencjalnie przełomowych, generowanych w wyniku zaawansowanych procesów B+R. Ich komercjalizacja następuje niejednokrotnie w wyniku transakcji B2B z partnerem, który umożliwia doprowadzenie danego produktu do formuły rynkowej. Obecnie eksperci zarzucają wnioskodawcom brak uwzględnienia we wnioskach o dofinansowanie odniesień do produktów/usług dostępnych na rynku. W powyższej sytuacji jednak, nie ma punktu odniesienia. Taka sytuacja, jej zdaniem, powinna być uwzględniona w kryteriach;
- w kwestii kandydata na technologię wskazała, że licencja jest dopuszczana jako sposób na komercjalizację, ale projekty, gdzie występuje co-development (dalszy rozwój produktu) po udzieleniu licencji, nie są pozytywnie rozpatrywane. To jest jednak specyfika wszystkich sektorów deep-tech;

- w kwestii konsorcjów wskazała, że jeśli są one tworzone wyłącznie po to, żeby były spełnione wymogi formalne dla projektu, to są to sztuczne konsorcja i nie mają wpływu na wartość dodaną w projektach. Można zachęcać do tworzenia konsorcjów poprzez przyznawanie dodatkowych punktów, ale nie wymagać ich tworzenia. Istnieją przypadki, gdzie spółki operacyjnie start-upowe, należące do większej grupy kapitałowej, są traktowane jako duże spółki i wymagania do nich kierowane są takie, jak do dużych spółek. W jej opinii, należy rozważyć wyłączenie tego rodzaju spółek z konieczności tworzenia konsorcjów, które operacyjnie i finansowo funkcjonują jako spółki małe, czy wręcz jako start-upy;
- jej zdaniem, kryteria wyboru projektów premiuje projekty szybkie, produkcyjne, o niskim ryzyku i ograniczają rozwój technologii przełomowych. Są nastawione na późne etapy realizacji projektu, bo można otrzymać 1 dodatkowy punkt, jeżeli wartość prac realizowanych na zasadzie podwykonawstwa nie przekracza 25% kosztów kwalifikowalnych projektu;
- zapytała o kwestię badania możliwości dofinansowania projektu przez beneficjenta. Wcześniej funkcjonowało zabezpieczenie wkładu własnego, a w tej chwili jest zabezpieczenie całego projektu. Jeżeli mowa o bardzo zaawansowanych, wielomilionowych projektach, w jej opinii, taki model dyskryminuje większość potencjalnych beneficjentów. Biorąc pod uwagę etapowość projektów, ewentualnie można byłoby wymagać planu na sfinansowanie kolejnych kroków w projekcie, wskazania rozważanych źródeł finansowania, a nie wykazywania możliwości poniesienia kosztów całego projektu już na etapie składania wniosku o dofinansowanie.

Pani Marzena Chmielewska, Zastępczyni Dyrektora Generalnego Konfederacji „Lewiatan” poprosiła o wyjaśnienie, jakie korzyści widzi PARP z proponowanego systemu punktowego, jeśli różnicowanie jakościowe, ze względu na doświadczenia audytu, jest w zasadzie niemożliwe.

Pani Marta Mioduszevska:

- poinformowała, że proponowany kształt kryteriów jest kompromisem między tym, czego oczekuje rynek, a tym, co IZ FENG może wskazać ze względu na ścieżkę audytu. Ważne jest, aby można było zweryfikować, w jaki sposób eksperci przyznawali konkretne punkty. Jeśli członkowie Grupy mają propozycje obiektywnych kryteriów, które mogłyby premiować projekty w ramach oceny danego aspektu, to IZ FENG jest otwarta na dialog;
- w kwestii realizacji samych wdrożeń przez duże firmy wskazała, że ten temat był zgłaszany do IZ FENG, ale nie wszystkie uwagi mogły być uwzględnione w tej zmianie kryteriów. Wyraziła nadzieję, że na przełomie roku członkowie Grupy otrzymają zmiany, które IZ FENG będzie proponować w treści programu. Jedną ze zmian będzie zdefiniowanie kwestii wdrożenia w „Ścieżce SMART”, tak samo jak w STEP;
- przekazała, że IZ FENG podtrzymuje swoje stanowisko z poprzedniej Grupy roboczej w kwestii obligatoryjności konsorcjów dla firm dużych. Zobowiązała się, że po uzyskaniu pisemnej odpowiedzi i konsultacjach z Komisją Europejską w tej sprawie, IZ FENG przekaże interpretację Komisji członkom Grupy i obiegiem ewentualne zmiany kryteriów w tym zakresie do Komitetu Monitorującego FENG;
- wskazała, że potwierdzenie zdolności finansowania musi być dla całego projektu, ale dokumenty potwierdzające będzie można przedstawić na II etapie oceny.

Pan Tomasz Modzolewski:

- w kwestii punktacji wskazał, że w uwagach, które otrzymała PARP pojawiały się zarzuty o ocenę subiektywną. PARP zmieniła słownictwo w kryteriach, co w jego opinii, ma znaczenie,

bo mówiąc o „znaczących przewagach”, czy „najważniejszych parametrach” jest jasny przekaz, że projekty nie muszą być idealne. PARP wysłała do wnioskodawców dodatkowe wezwania w toku oceny, żeby dobre projekty były ocenione pozytywnie, jeżeli nie ma w nich rzeczy, które blokują możliwość ich dofinansowania;

- w kwestii sytuacji, gdzie wnioskodawca, zdaniem ekspertów, nieprawidłowo odniósł się do produktów istniejących na rynku, ponieważ uwzględnił we wniosku rozwiązania, które nie mają oczywistych odpowiedników, Wskazał, że po zmianie kryteriów, będzie konieczność odniesienia przewag rozwiązań w zakresie ich funkcji podstawowych. Będzie chodziło o ich cechy i potrzeby, które projekt ma zaspokoić. Bardzo trudno jest dzisiaj wykazać się takimi innowacjami, które w kontekście funkcji podstawowych, nie mają odpowiedników;
- w temacie finansowania projektów spółek o statusie MSP powiązanych kapitałowo, poinformował, że takie powiązanie eliminuje tę spółkę z możliwości uznania jej za MSP. To wynika wprost z definicji GBER i tego, jak należy rozumieć powiązania firm w świetle pomocy publicznej;
- co do rzekomych preferencji dla projektów szybkich i mało ryzykownych wskazał, że obecnie zaproponowana punktacja powoduje, że punkty mogą otrzymać projekty, które mają wpływ na transformację rynkową, bądź są to projekty ekologiczne, cyfrowe, bądź istotnie pozytywne społecznie. Jego zdaniem punktacja w kryteriach pokazuje, że PARP zależy na projektach z dużym oddziaływaniem na rynek i na gospodarkę.

Pani Marta Winiarska:

- powtórzyła, że w kryteriach powinna być wprost wymieniona sytuacja, w której nie ma do czego porównać danego produktu. Podała przykład 7000 chorób rzadkich, na które Komisja Europejska wskazuje, że nie ma żadnego leczenia i zapytała, do czego porównać wtedy nowe produkty. Nie zgodziła się ze stwierdzeniem, że dzisiaj ciężko jest odkryć coś, czego jeszcze nie ma, bo jeżeli takie będzie podejście, to będzie ono zniechęcać innowatorów do tego, żeby szukali nowych rozwiązań.

Pan Łukasz Kościjańczuk zapytał, jak zmiany kryteriów wpłyną na podniesienie wskaźnika sukcesu, tempo oceny wniosków i postęp kontraktacji.

Pani Katarzyna Kaim-Mierzwicka, Business Centre Club:

- zapytała, czy rozdzielenie naborów B+R i wdrożeniowych oznacza, że duże przedsiębiorstwa i tak nie będą mogły startować w naborach wdrożeniowych;
- zapytała, czy przekazanie dokumentów potwierdzających posiadanie praw do własności intelektualnej przed projektem będzie wymogiem obligatoryjnym, czy to będzie kwestia dodatkowa do wyboru przedsiębiorcy. Co w sytuacji, jeżeli ekspert będzie wymagał ich załączenia, jak to będzie odzwierciedlane w ocenie;
- w kwestii uproszczenia budżetu i możliwości dokonywania zmian w budżecie na etapie realizacji projektu zauważyła, że w kryteriach nie ma zmiany w kierunku uproszczenia wymogów budżetowych, a dokonywanie zmian w projektach jest ograniczone. Zapytała, czy IZ FENG planuje zmiany w tym zakresie.

Pani Marta Mioduszevska:

- w odniesieniu do pytania o przyspieszenie wdrażania programu wskazała, że zapewnią to systemowe zmiany proponowane w „Ścieżce SMART”. W przekonaniu IZ FENG zaproponowany model wdrażania tego działania przyczyni się do tego, że jak najwięcej środków będzie mogło być z programu wykorzystane;

- w kwestii skalowalności punktacji kryteriów poinformowała, że IZ FENG próbowała razem z IP wskazać, za co można premiować i rankingować projekty. W systemie modułowym nie było możliwe rankingowanie projektów i dodawanie jeszcze punktów w zakresie każdego z kryteriów i modułów. Obecna propozycja rozwiązania oparta jest na dotychczasowych doświadczeniach IZ FENG i IP oraz uwzględnia postulaty z różnego rodzaju spotkań (regionalnych, z Grupą, z przedsiębiorcami, z ekspertami);
- w temacie konieczności tworzenia konsorcjów dużych firm z MSP poinformowała, że IZ FENG będzie na ten temat rozmawiać z Komisją. Zapowiedziała, że IZ FENG postara się jeszcze przed Komitetem Monitorującym FENG uzyskać odpowiedź ze strony Komisji i przekazać członkom Grupy. Zgodnie z rozporządzeniem EFRR duzi przedsiębiorcy mają obowiązek wykazywania współpracy z MSP.

Pan Tomasz Modzolewski:

- poinformował, że uzysk dla systemu wsparcia, przy uwzględnieniu przedstawionych propozycji, wyniesie ok. 10 do 15% projektów, które przejdą do II etapu. Te projekty mogą potencjalnie przełożyć się na wzrost wskaźnika sukcesu. Przyczyni się do tego również skrócenie dokumentacji i zmniejszenie liczby kryteriów wyboru projektów;
- dokumenty dotyczące finansowania projektu są jeszcze przedmiotem dyskusji IP z IZ FENG.

Pani Karolina Lesyng, Dyrektor Działu Dotacji Krajowych i Funduszy UE, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju dodała, że kryteria zostały uporządkowane i jest ich mniej. Centrum planuje też większą liczbę popraw wniosków. To powinno się przełożyć na zwiększenie liczby projektów, które będą przechodzić z I do II etapu i na większą pulę projektów, która otrzyma dofinansowanie.

Pan Łukasz Kościjańczuk:

- zapytał, czy IZ FENG posiada informacje, co spowodowało zmianę podejścia Komisji Europejskiej odnośnie do współpracy dużych przedsiębiorstw z MSP;
- zapytał, czy wprowadzenie dwuetapowości nie wydłuży czasu oceny wniosków. Wcześniej były dyskusje, że bez wprowadzenia dwuetapowości wiele wniosków, które nie miały potencjału do skorzystania ze wsparcia musiało być poddane pełnej ocenie, która angażowała dużo zasobów i powodowała, że ocena finalna dla wszystkich podmiotów uczestniczących w danym naborze była wydłużona. Czy instytucje planują wprowadzić jakieś rozwiązania w tym zakresie, np. że część wnioskodawców, którzy przeszli już ocenę, będą o tym powiadomieni;
- zwrócił uwagę, że całą reformę systemu oceny wniosków można sprowadzić do kilku haseł: ograniczenie wsparcia indywidualnego dla dużych przedsiębiorstw, utrudnienie budowania konsorcjów i zwiększenie wymagań dotyczących finansowania na II etapie. Zaznaczył, że reforma ma swoje konsekwencje, które pokażą się na obydwu etapach.

Pani Katarzyna Koszykowska, Polskie Towarzystwo Energetyki Ciepłej poparła **Pana Łukasza Kościjańczuka**. W jej opinii największą zmianą w kryteriach dla obu etapów jest konieczność współpracy dużych przedsiębiorstw z małymi. Ponowiła pytanie, czy IZ FENG rozpatruje zwiększenie liczby możliwych członków konsorcjum. Wyraziła wątpliwość, dlaczego współpraca dużych przedsiębiorstw nie może odbywać się na dotychczasowych zasadach.

Pani Marta Mioduszevska:

- wskazała, że jeśli chodzi o współpracę dużego przedsiębiorcy z MSP, to z interpretacji Komisji wynika, że inwestycja produkcyjna to również inwestycja w zakresie B+R. Przedsiębiorcy dotychczas musieli już tę współpracę wykazywać i to było zgodne z wymaganiami. Jednak

Komisja Europejska informuje inne państwa członkowskie, że najpełniejsza współpraca dużego przedsiębiorcy z MSP jest w formule konsorcjum, zatem IZ FENG chce uprzedzająco zaadresować ten temat w programie. IZ FENG będzie jeszcze dyskutować tę kwestię z Komisją;

- poinformowała, że z danych NCBR wynika, że dotychczasowe projekty w „Ścieżce SMART”, to były głównie projekty liniowe. Pokazanie wszystkich źródeł finansowania na etapie oceny zdolności do finansowej realizacji projektu przyczyni się do przyspieszenia zawierania umów z wnioskodawcami. W ramach zmiany programu IZ FENG chce wprowadzić zapis umożliwiający dużym przedsiębiorcom realizację samodzielnie wdrożeń wyników B+R.

Pani Katarzyna Koszykowska zapytała, czy była poddawana analizie konstrukcja konsorcjów z dużymi przedsiębiorcami i czy były w nich MSP. Zwróciła uwagę, że MSP mają często trudność z wykazaniem potencjału finansowego.

Pani Marta Mioduszevska:

- poinformowała, że IZ FENG jest otwarta na dyskusję w kontekście rozszerzenia zakresu konsorcjów i liczby konsorcjantów;
- poinformowała, że całość kryteriów po listopadowych Grupach razem z tabelą uwzględniającą odniesienia do przekazanych uwag i stanowiskiem IZ FENG zostanie przekazane członkom Komitetu Monitorującego FENG 3 grudnia. W kontekście współpracy dużego przedsiębiorcy w konsorcjum, jeśli do 17 grudnia IZ FENG nie uzyska stanowiska KE, to prześle członkom Grupy informację mailem, na jakim etapie są ustalenia;
- poprosiła o ewentualne propozycje do 1 grudnia, w jaki sposób punktować i wzmocnić punktację w poszczególnych kryteriach.

Pani Katarzyna Koszykowska zaproponowała zaczerpnięcie oceny punktowej z poprzedniej perspektywy finansowej i „Szybkiej ścieżki” (poddziałanie 1.1.1 PO Inteligentny Rozwój 2014-2020).

Pani Marta Mioduszevska wskazała, że nie jest to możliwe.

2. Sprawy różne, podsumowanie i zakończenie spotkania

Brak tematów w sprawach różnych.

Pani Marta Mioduszevska podziękowała wszystkim za udział i zamknęła spotkanie.

Załącznik nr 1 - Lista osób biorących udział w 9. posiedzeniu Grupy roboczej ds. wdrażania programu FENG

Członkowie Grupy roboczej:

1. Pani Marta Mioduszevska, Przewodnicząca Grupy roboczej, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR, Instytucja Zarządzająca FENG,
2. Pani Natalia Załużna, Zastępczyni Przewodniczącej Grupy roboczej, Naczelnik Wydziału Zarządzania, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR, Instytucja Zarządzająca FENG,
3. Pani Patrycja Zeszutek, Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFiPR, Instytucja Zarządzająca FENG,

4. Pani Aneta Sałata, Naczelnik Wydziału Innowacji i Przedsiębiorczości, Departament Programów Ponadregionalnych, MFiPR, Instytucja Zarządzająca Programem Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027,
5. Pani Joanna Nowakowska, Dyrektor Departamentu Koordynacji Wdrażania Programów, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
6. Pan Tomasz Modzolewski, p.o. Dyrektora Departamentu Wdrożeń Innowacji w Przedsiębiorstwach, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
7. Pani Mariola Misztak-Kowalska, Zastępca Dyrektora Departamentu Wdrożeń Innowacji w Przedsiębiorstwach, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
8. Pani Dorota Kałuska, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
9. Pani Marta Guberow, Dyrektor Działu Wyboru Projektów, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
10. Pani Karolina Lesyng, Dyrektor Działu Dotacji Krajowych i Funduszy UE, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,
11. Pan Krzysztof Hoffman, Dyrektor Biura Projektów Bezzwrotnych UE, Departament Instrumentów Bezzwrotnych, Bank Gospodarstwa Krajowego,
12. Pan Wojciech Kamiński, Departament Instrumentów Bezzwrotnych, Bank Gospodarstwa Krajowego,
13. Pani Sylwia Burcewicz, Departament Instrumentów Bezzwrotnych, Bank Gospodarstwa Krajowego,
14. Pani Magdalena Szymczak, Departament Instrumentów Bezzwrotnych, Bank Gospodarstwa Krajowego,
15. Pani Elżbieta Dębkowska, Kierownik Działu Obsługi Projektów Inwestycyjnych, Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy,
16. Pan Marcin Kaczmarek, Starosta Wejherowski, Członek Wspierający Unii Miasteczek Polskich, Unia Miasteczek Polskich,
17. Pan Leszek Świątalski, Dyrektor Biura, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
18. Pan prof. dr Bogusław Dołęga, Zastępca Przewodniczącego Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”,
19. Pani Anna Kieracińska, Pełnomocnik B+R ds. komercjalizacji prac rozwojowych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
20. Pani Marzena Chmielewska, Zastępczyni Dyrektora Generalnego Konfederacji „Lewiatan”,
21. Pan Rafał Szkop, Manager ds. Analiz, Legislacji i Współpracy Międzynarodowej, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców - Związek Pracodawców Polska Miedź,
22. Pani Anna Sokołowska, Dyrektor Biura Zarządu, Związek Pracodawców Kłasy Polskie,
23. Pan Łukasz Pupek, Ekspert, Polskie Towarzystwo Gospodarcze,
24. Pani Marzena Mażewska, Pełnomocnik ds. Standardów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości, Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce,
25. Pani Ewa Sufin-Jacquemart, Stowarzyszenie Kongres Kobiet,

26. Pan Zbigniew Przybyłowski, Fundacja Instytut na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris,

27. Pani Katarzyna Koszykowska, Polskie Towarzystwo Energetyki Ciepłej;

Pozostali uczestnicy:

28. Pani Dorota Bienias, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,

29. Pani Kamila Bonisławska-Matek, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,

30. Pani Joanna Czykało, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,

31. Pan Wojciech Onyszków, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,

32. Pan Sebastian Wojewódzki, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,

33. Pani Monika Woźniak, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,

34. Pani Anna Zielińska-Sroka, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,

35. Pani Bożena Lublińska-Kasprzak, pierwsza zastępczyni dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,

36. Pani Agnieszka Tokaj-Krzewska, Dyrektor Działu Zarządzania Strategicznego, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

37. Pani Anna Czarnecka, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

38. Pani Joanna Łopacka, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

39. Pani Agnieszka Maliszewska, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

40. Pani Anna Marciniak, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

41. Pani Justyna Szlagowska-Spychalska, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

42. Pani Maria Szufleńska, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

43. Pani Anna Tyburska, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

44. Pani Karolina Wawrzęta, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

45. Pani Marta Winiarska, Prezes Zarządu Polskiego Związku Innowacyjnych Firm Biotechnologii Medycznej BioInMed, Pracodawcy RP,

46. Pani Katarzyna Kaim-Mierzwicka, CRIDO,

47. Pan Łukasz Kościjańczuk, CRIDO;

Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, MFIPR, Instytucja Zarządzająca FENG:

48. Pani Aneta Szczepkowska, Naczelnik Wydziału,

49. Pani Agnieszka Fabisiak-Maszewska,

50. Pan Kamil Jurzak,

51. Pan Tomasz Kacperski,

52. Pani Agnieszka Lerek,

53. Pani Monika Tulej-Król,

54. Pani Joanna Witecka,

55. Pan Marcin Szpuda,

56. Pani Alicja Wieczorek, Sekretariat Komitetu Monitorującego FENG.